

## **133/2020 Sb.**

### **Zákon**

ze dne 25. března 2020

## **O některých úpravách v sociálním zabezpečení v souvislosti s mimořádnými opatřeními při epidemii v roce 2020**

Vyhlášeno dne 27. března 2020, datum poslední novelizace 27. května 2020

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

### **§ 1**

#### **Mimořádná opatření při epidemii**

(1) Mimořádným opatřením při epidemii se pro účely tohoto zákona rozumí krizové opatření přijaté vládou České republiky v době nouzového stavu v roce 2020 z důvodu ohrožení zdraví v souvislosti s prokázáním výskytu koronaviru /označovaný jako SARS CoV-2/ a mimořádné opatření vydané v roce 2020 Ministerstvem zdravotnictví na základě § 69 odst. 1 písm. i), § 69 odst. 2 a § 80 odst. 1 písm. g) zákona o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů k ochraně obyvatelstva a prevenci nebezpečí vzniku a rozšíření onemocnění COVID-19 způsobené novým koronavirem, která se týkají zákazu osobní přítomnosti dětí, žáků a studentů v zařízeních a školách, jejichž uzavření je důvodem vzniku nároku na ošetrovné nebo nároku na služební volno s poskytnutím služebního příjmu.

(2) Nároky podle tohoto zákona vznikají jen v době platnosti mimořádného opatření při epidemii.

(3) Tento zákon se použije na právní vztahy, které nejsou upraveny přímo použitelným předpisem Evropské unie v oblasti sociálního zabezpečení<sup>1)</sup>.

### **§ 2**

(1) Za nařízení příslušného orgánu o uzavření zařízení určeného pro děti předškolního věku podle § 39 odst. 1 písm. b) bodu 1 zákona o nemocenském pojištění nebo podle § 70 odst. 2 písm. f) bodu 1 zákona o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů se považuje též rozhodnutí zřizovatele zařízení o uzavření tohoto zařízení, pokud bylo učiněno v přímé souvislosti s mimořádným opatřením při epidemii.

(2) Zařízením podle § 39 odst. 1 písm. b) bodů 1 a 2 zákona o nemocenském pojištění nebo podle § 70 odst. 2 písm. f) bodů 1 a 2 zákona o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů se rozumí též zařízení určené pro péči o osoby, které jsou závislé na pomoci jiné osoby aspoň ve stupni I (lehká závislost) podle zákona o sociálních službách.

(3) Podmínka péče o dítě z důvodu uzavření školského zařízení nebo zvláštního dětského zařízení, popřípadě jiného obdobného zařízení pro děti, v jehož denní nebo týdenní péči dítě jinak je, nebo školy, jejímž je žákem, se pro účely § 39 odst. 1 písm. b) bodu 1 zákona o nemocenském pojištění považuje v období do 30. června 2020 za splněnou i v případě, že zaměstnanec dítě do tohoto zařízení nebo do školy neumístí s ohledem na možnost ohrožení jeho zdraví nebo zdraví jiných osob, které žijí s dítětem v domácnosti, v důsledku výskytu koronaviru označovaného jako SARS CoV-2 nebo z jiných vážných důvodů; za jiný vážný důvod se považuje zejména výrazné omezení kapacity nebo provozní doby zařízení pro děti nebo školy nebo nastavení omezujících režimových opatření v těchto zařízeních zavedených v souvislosti s výskytem koronaviru označovaného jako SARS CoV-2. Důvod pro neumístění dítěte v zařízení nebo škole podle věty první je zaměstnanec povinen uvést na předepsaném tiskopisu. Věty první a druhá platí obdobně v případě péče v zařízeních o jiné osoby uvedené v odstavci 2 a v § 3 odst. 1.

## § 3

(1) Nárok na ošetřovné má též zaměstnanec, který nemůže vykonávat v zaměstnání práci z důvodu péče o osobu ve věku nad 10 let, která je umístěna v zařízení uvedeném v § 2 odst. 2, pokud toto zařízení bylo uzavřeno na základě mimořádného opatření při epidemii.

(2) Nárok na ošetřovné má též zaměstnanec, který nemůže vykonávat v zaměstnání práci z důvodu péče o dítě ve věku od 10 let, které nedovršilo 13 let věku, pokud jsou splněny podmínky uvedené v § 39 odst. 1 písm. b) bodě 1 nebo 2 zákona o nemocenském pojištění, nebo z důvodu péče o nezaopatřené dítě, které je závislé na pomoci jiné osoby aspoň ve stupni I (lehká závislost) podle zákona o sociálních službách a nemůže navštěvovat školu z důvodu jejího uzavření na základě mimořádného opatření při epidemii. Nezaopatřenost dítěte se posuzuje podle zákona o důchodovém pojištění.

(3) Pro nárok na ošetřovné podle odstavců 1 a 2 platí jinak zákon o nemocenském pojištění.

## § 4

(1) Podpůrčí doba u ošetřovného se prodlužuje o dobu, po kterou trvalo uzavření zařízení nebo školy z důvodu mimořádného opatření při epidemii, nejdéle však do 30. června 2020.

(2) Podle odstavce 1 se postupuje i v případě, že podpůrčí doba uplynula přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona.

(3) V rámci podpůrčí doby stanovené podle odstavce 1 je možné vystřídání podle § 39 odst. 4 věty první zákona o nemocenském pojištění i vícekrát, přičemž vystřídání není možné v jednom kalendářním dnu; podmínky nároku na ošetřovné a rozhodné období se přitom u každého oprávněného posuzují ke dni prvního převzetí péče. V případě vystřídání podle věty první se ošetřovné vyplácí každému oprávněnému za jednotlivé kalendářní měsíce, a to za dny jeho péče vykázané na předepsaném tiskopisu; na tomto tiskopisu se uvádějí též dny, v nichž o dítě (osobu) pečoval druhý oprávněný.

(4) Při výplatě ošetřovného za dobu podpůrčí doby prodloužené podle odstavce 1 se postupuje obdobně podle § 110 odst. 3 zákona o nemocenském pojištění, pokud se nestanoví jinak v odstavci 3.

## § 4a

Výše ošetrovného za kalendářní den činí od 1. dubna 2020 do 30. června 2020 80 % denního vyměřovacího základu.

## § 4b

(1) Po dobu platnosti mimořádného opatření při epidemii se neuplatní § 39 odst. 5 písm. b) zákona o nemocenském pojištění, jde-li o nárok na ošetrovné podle § 39 odst. 1 písm. b) bodů 1 a 2 zákona o nemocenském pojištění nebo o nárok na ošetrovné podle tohoto zákona a potřeba péče vznikla v období od 11. března 2020 do 30. června 2020, byla-li dohoda o pracovní činnosti nebo dohoda o provedení práce uzavřena před 11. březnem 2020. Ošetrovné podle věty první náleží též, jestliže tito zaměstnanci byli na základě této dohody účastni nemocenského pojištění v únoru 2020 a potřeba ošetrování vznikla za trvání této dohody v bezprostředně následujícím kalendářním měsíci, v němž tento zaměstnanec není účasten nemocenského pojištění.

(2) Zaměstnavatel je povinen na předepsaném tiskopisu vydaném Českou správou sociálního zabezpečení potvrdit všechny rozhodné skutečnosti potřebné pro posouzení nároku na ošetrovné podle odstavce 1.

(3) Nárok na ošetrovné a podpůrná doba pro ošetrovné zaměstnanců činných na základě dohody o pracovní činnost a na základě dohody o provedení práce trvá jen po dobu trvání těchto dohod.

## § 5

(1) Nárok na služební volno s poskytnutím služebního příjmu podle § 71 odst. 2 zákona o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů má též příslušník bezpečnostního sboru, který nemůže vykonávat službu z důvodu péče o dítě ve věku od 10 let, které nedovršilo 13 let věku, pokud bylo uzavřeno zařízení nebo škola na základě mimořádného opatření při epidemii.

(2) Nárok na služební volno s poskytnutím služebního příjmu podle § 71 odst. 2 zákona o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů má též příslušník bezpečnostního sboru, který nemůže vykonávat službu z důvodu péče o osobu ve věku nad 10 let, která je umístěna v zařízení uvedeném v § 2 odst. 2, pokud toto zařízení bylo uzavřeno na základě mimořádného opatření při epidemii.

(3) Doba služebního volna s poskytnutím služebního příjmu podle § 71 odst. 2 zákona o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů se prodlužuje o dobu, po kterou trvalo uzavření zařízení nebo školy z důvodu mimořádného opatření při epidemii, nejdéle však do 30. června 2020; stejně se postupuje i v případě, že služební volno bylo již ze stejného důvodu vyčerpáno přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona.

## § 6

### Účinnost

Tento zákon nabývá účinnosti dnem jeho vyhlášení.

Vondráček v. r.

Zeman v. r.

Babiš v. r.

<sup>1)</sup> Například nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 883/2004 ze dne 29. dubna 2004 o koordinaci systémů sociálního zabezpečení, v platném znění, nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 987/2009 ze dne 16. září 2009, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení (ES) č. 883/2004 o koordinaci systémů sociálního zabezpečení, v platném znění, nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1231/2010 ze dne 24. listopadu 2010, kterým se rozšiřuje působnost nařízení (ES) č. 883/2004 a nařízení (ES) č. 987/2009 na státní příslušníky třetích zemí, na které se tato nařízení dosud nevztahují pouze z důvodu jejich státní příslušnosti.